

Eğlenceli Tarih

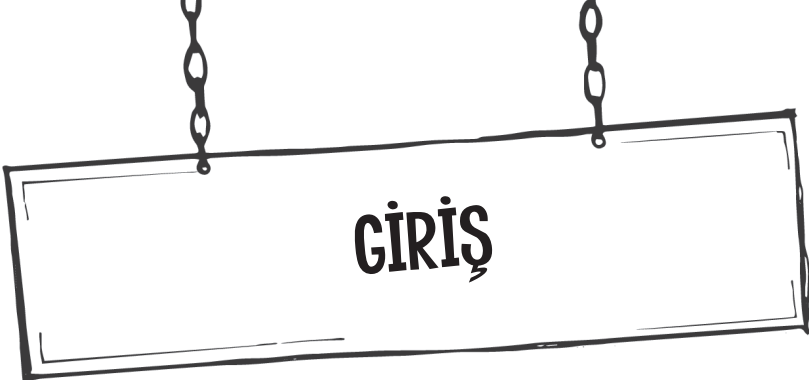
125

Fethin Sembolü
AYASOFYA

AYASOFYA
ÖDEVİ İÇİN YERİNDE
ARAŞTIRMA YAPMAK
İYİ FİKİRDİ KANKA!

MAZLUM AKIN

Eğlenceli
Bilgi

Daha 21 yaşındaydı... “Ya ben seni alırım ya da sen beni!” diyordu!.. Yıllarca planladı, hesapladı, düşündü, tarttı! Sonra 54 gün boyunca surlarının dibinden ayrılmadı! Yeri geldi bezdi, hocası Akşemseddin’in desteğiyle silkindi; yeri geldi kızdı, atını denize sürdü. O güne dek görülmemiş büyüklükte toplar döktürüp surlarını dövdürdü. İnanılmayacak bir stratejiyle gemilerini karadan yürüttü. Ve nihayet Hz. Peygamberimiz’in (sav) “İstanbul mutlaka fethedilecektir. Onu fetheden kumandan ne güzel kumandan ve o ordu ne güzel ordudur.” şeklindeki övgüsüne kavuştu. Tehlikesine aldırmadan henüz yeni fethedilmiş şehre girdi. Kılıç şakırtılarının sesi bile henüz kesilmemişti! Kargaşanın ortalığa hâkim olmasına aldırmadı. Halkın da sığındığı mabede kadar beyaz atıyla gitti. Mabedin önünde atından inip, yüzünü toprağa sürdü ve Allah’a şükretti. Ardından üst katına çıkıp fethettiği şehri kubbeden seyretti.

Ayasofya artık cami

Fatih Sultan Mehmet'in 1453'te sonsuza kadar Türklerin olsun diye fethettiği İstanbul'u seyrettiği yer, o zaman henüz katedral olan Ayasofya idi. Bu mabet, fethin sembolüydü ve bundan böyle cami olarak kapılarını ibadet edenlere açacaktı! Günümüzden 1660 yıl önce inşa edilmeye başlanan Ayasofya'nın, hepimizi hayretler içerisinde bırakan o kadar ilginç bir tarihi oldu ki! Yüzyıllar boyunca, deyim yerindeyse başına gelmedik kalmadı! Halk ayaklanmaları sırasında yakıldı, kül oldu; depremlerde orası-burası yıkıldı, çatladı, döküldü. Yetmedi Latinler Haçlı Seferleri

sırasında şehri işgal ettiklerinde akla zarar vahşetlerini bu mabet içinde yaptılar, çoğu yerini harap ettiler!

481 yıl boyunca cami olarak kaldı

Ayasofya, 1093 yıl boyunca Hristiyan dininin katolik inancında olan insanların ibadet ettiği bir kilisedi. Fatih Sultan Mehmet'in şehri fethinden sonra ise 481 yıl boyunca Müslümanların namazlarını kıldıkları cami olarak ibadethaneye dönüştü. İstanbul, Osmanlı İmparatorluğu'nun

başkenti olduktan sonra Ayasofya da şehrin merkezi oldu âdeta. Bulunduğu şehir gibi onlarca yıl bakımsız kaldığı için her yeri dökülüyordu. İşte harap olmuş İstanbul'un yeniden imarı sırasında şehir, Ayasofya Camii'nin etrafında şekillendi biraz da.

Müslümanlar için büyük prestij

Fatih'in ilk vakfı olduktan sonra, Ayasofya külliye havasına girmeye başladı. Fatih'le birlikte diğer padişahların

da eklemeleriyle epeyce gelişti. Medresesi, kütüphanesi, şadırvanları, sıbyan mektebi, muvakkithanesiyle imparatorluğun prestijli mekânı, yani en önemli ve en popüler yeri hâline getirildi. Padiřahlar Kadir Gecelerinde namazlarını genelde burada kıldılar. Ayasofya müderrisi olmak, manevi olarak önemliydi. Orada ezan okumak, imamlık yapmak, her âlimin rüyalarını süsledi. Padiřahlar, avlusuna defnedilmek istediler.

BİR KELİME BİR SÖZLÜK

Muvakkit, güneşin konumuna göre namaz vakitlerini belirleyen ve bildiren kişiye denir. Muvakkithane de muvakkitlerin; namaz vaktini ve saati tespit ettikleri, küçük çapta astronomi çalışmaları yaptıkları mekândır.

Mimar Sinan duruma el koydu

İlk inşa edildiği günden beri türlü olayların içinde yer aldı. Bir yandan da zaman geçtikçe eskidi. İlk tasarımdaki hatalar ve öngörülemeyen depremler, ağır hasarların ortaya çıkmasına yol açtı. Bu yüzden Ayasofya'da oluşan hasarlar, hem Bizans döneminde hem Osmanlı döneminde bıkıp usanmadan onarıldı. Hatta en büyük mimar; Mimar

Sinan bile el attı da onun sayesinde bu muhteşem eser bugünlere kadar ayakta kalabildi.

24 Temmuz 2020

1934 yılından itibaren bir süre müze olarak gezilebilen Ayasofya, 86 yıl sonra, 24 Temmuz 2020’de yeniden ibadete açıldı. Ayasofya, mimari özellikleri, yapıldığı dönemde devasa kubbesi, Osmanlı’nın ilave ettiği İslami süsleme ve ilavelerle şehrin bir numaralı mücevheridir. İşte İstanbul’un en eski anıtlarından ve -hiç de mütevazı olmaya gerek yok!-

Türkler sayesinde bugüne dek ayakta kalabilen Ayasofya, bu seferki Eğlenceli Tarih serimizin konusu!

Ayasofya sizleri bekliyor!

Ayasofya hakkında en ilginç, en inanılmaz, en müthiş, en bilinmedik, en hayret edici bilgileri ve hoş öykülerini yine sadece bu kitapta bulacaksınız. İçinde Fatih'in namaz kıldığı bu müthiş eseri görmek, belki onun kıldığı yerde namaz da kılabilmek için nerede olursanız olun buraya gelme isteğini hissedeceksiniz. O hâlde sözü daha fazla uzatmayalım! Çünkü Ayasofya sizi bekliyor!

